

Gniewkowo, dnia 17 maja 2023 r.

Osp.B.152.2.2023

Szanowni Państwo,

na wstępie chciałbym podziękować za Państwa petycję z dnia 30.12.2022 r. (data wpływu 22.02.2023 r.), będącą wyrazem postawy obywatelskiej i uprzejmie informuję, że każdy głos w debacie publicznej zasługuje na wysłuchanie.

Pragnę nadmienić, że procedura składania wniosków do Planu Inwestycyjnego, o którym mowa w art. 35a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach jest przeprowadzana niezmiernie rzadko, a umieszczenie tam odpowiednich przedsięwzięć warunkuje pozyskanie środków z niektórych źródeł zewnętrznych na prowadzenie inwestycji. Z uwagi na tak rzadkie opracowania oraz aktualizacje Wojewódzkiego Programu Gospodarowania Odpadami, wpisanie tych przedsięwzięć jest swego rodzaju otwarciem potencjalnej możliwości, nie zaś zobowiązaniem wskazującym na automatyczną realizację zamieszczonych tam przedsięwzięć. W przypadku zaakceptowania proponowanych przez Gminę Gniewkowo zapisów przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, przeprowadzona zostanie procedura aktualizacji strategii Gminy Gniewkowo, ale również inne konieczne procedury, których skutkiem będzie wydanie innych decyzji administracyjnych w tym środowiskowej, przy których przewidziany jest aktywny udział społeczności lokalnej z terenu całej Gminy Gniewkowo, poprzez opiniowanie oraz wyrażanie sprzeciwu, do którego odpowiednie organy mają obowiązek się ustosunkować.

Władze Gminy Gniewkowo stoją na stanowisku, że zamknięcie składowiska w obrębie geodezyjnym Kaczkowo, oraz wyprzedanie okalających je ziem było szkodliwym błędem, który skazał społeczność Gminy Gniewkowo na wysokie opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów, a także uczynił podatną na rynkowe zachwiania równowagi w sektorze odpadów. Istotnym jest także fakt, że przyjmowanie odpadów pewnych frakcji przy możliwości rozbudowy kwater składowiskowych nie wiąże się w sposób automatyczny ze zwiększeniem uciążliwości dla otoczenia, a umożliwiałoby poprawę sytuacji ekonomicznej zarówno Gminy jak i prowadzącej składowisko spółki komunalnej, które mogłyby w sposób pełniejszy i na wyższym poziomie zaspokajać popyt na usługi społeczne i komunalne.

Po zapoznaniu się z treścią Państwa petycji pragnę również wskazać, że pokutują w niej pewne przeświadczenia, być może wynikające z negatywnych doświadczeń

historycznych, ale nie mające związku z aktualnie obowiązującymi przepisami oraz procedurami. Odnosząc się zbiorczo do kwestii przenikania substancji bakterii oraz grzybów pochodzących z kwatery składowiskowej do gleb informuję, że **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów poz. 523** w swoim § 3. 1. stanowi, iż „Na obszarze planowanego składowiska odpadów i jego otoczenia przeprowadza się badania hydrologiczne i geologiczne. Wyniki badań hydrologicznych oraz zatwierdzoną dokumentację geologiczno-inżynierską i hydrogeologiczną, zgodną z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących dokumentacji geologiczno-inżynierskiej i hydrogeologicznej, dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla składowiska odpadów.”

Oznacza to, że zgodnie z powyższym paragrafem złożenie wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy poprzedzają badania, które zgodnie z § 4. 1. zapewniają, że „Składowisko odpadów lokalizuje się tak, aby miało naturalną barierę geologiczną, uszczelniającą podłoże i ściany boczne. Minimalna miąższość i wartość współczynnika filtracji k naturalnej bariery geologicznej dla składowiska odpadów wynosi:

1) niebezpiecznych – miąższość nie mniejsza niż 5 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s;

2) innych niż niebezpieczne i obojętne – miąższość nie mniejsza niż 1 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s;

3) obojętnych – miąższość nie mniejsza niż 1 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s.

Dodatkowo określone są odpowiednie wymogi w zakresie:

3. Bariera geologiczna powinna mieć rozciągłość poziomą przekraczającą obszar projektowanego składowiska odpadów.

4. Przewidywany najwyższy piezometryczny poziom wód podziemnych powinien być co najmniej 1 m poniżej poziomu projektowanego wykopu dna składowiska.

5. W miejscach, gdzie naturalna bariera geologiczna nie spełnia warunków określonych w ust. 2–4, stosuje się sztucznie wykonaną barierę geologiczną o minimalnej miąższości 0,5 m, zapewniającą przepuszczalność nie większą niż określona w ust. 2, którą wykonuje się w taki sposób, by procesy osiadania na składowisku odpadów nie mogły spowodować jej zniszczenia.

6. Pomiary współczynnika filtracji k naturalnej lub sztucznej bariery geologicznej wykonuje się co najmniej dwiema metodami, w tym minimum jedną połową, zależnie od warunków geologiczno-inżynierskich.

7. Uzupełnieniem naturalnej lub sztucznej bariery geologicznej jest izolacja syntetyczna, zaprojektowana w sposób uwzględniający skład chemiczny odpadów i warunki geotechniczne składowania; izolacja syntetyczna nie może stanowić elementu stabilizacji zboczy składowiska.

§ 5. 1. Składowisko odpadów niebezpiecznych oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wyposaża się w system drenażu wód odciekowych, zaprojektowany w sposób zapewniający jego niezawodne funkcjonowanie, w trakcie eksploatacji składowiska oraz przez co najmniej trzydzieści lat od dnia jego zamknięcia.

2. System drenażu wód odciekowych ze składowiska odpadów umożliwiający konserwację i kontrolę jego stanu wykonuje się powyżej izolacji syntetycznej, o której mowa w § 4 ust. 7. System ten składa się z warstwy drenażowej wykonanej z materiału żwirowo-piaszczystego lub z innych materiałów o podobnych właściwościach o wartości współczynnika filtracji k większej niż 1×10^{-4} m/s i miąższości rzeczywistej nie mniejszej niż 0,5 m; w warstwie drenażowej umieszcza się system drenażu głównego odprowadzającego wody odciekowe do głównego kolektora.

3. Zbocza składowiska odpadów wyposaża się w system drenażu umożliwiający spływ wód odciekowych do głównego systemu drenażu."

Powyższe paragrafy opisują w jaki sposób należy zabezpieczyć dno składowiska przed przedostaniem się wód odciekowych do wód gruntowych więc nie ma możliwości zanieczyszczenia wód gruntowych jak i przenikania substancji innych do gleb jak jest to napisane w petycji.

§ 8. 1. Składowisko odpadów, na którym przewiduje się składowanie odpadów ulegających biodegradacji, wyposaża się w instalację do odprowadzania gazu składowiskowego.

2. Gaz składowiskowy oczyszcza się i wykorzystuje do celów energetycznych, a jeżeli jest to niemożliwe – spala w pochodni.

§ 9. Składowisko odpadów zabezpiecza się tak, aby uniemożliwić dostęp osób nieuprawnionych oraz nielegalne składowanie odpadów

§ 10. 1. Składowisko odpadów otacza się pasem zieleni złożonym z drzew i krzewów, w celu ograniczenia do minimum niedogodności i zagrożeń powstających na składowisku odpadów w wyniku emisji odorów i pyłów, roznoszenia odpadów przez wiatr, hałasu i ruchu drogowego, oddziaływania zwierząt, tworzenia się aerozoli oraz pożarów.

2. Minimalna szerokość pasa zieleni wynosi 10 m.

3. Dla składowisk odpadów, na których są składowane wyłącznie odpady inne niż komunalne, konieczność wykonania pasa zieleni, jego szerokość i usytuowanie uzależnia się od uciążliwości i lokalizacji składowiska.

Powyższe paragrafy opisują postępowanie z gazem składowiskowym oraz zabezpieczenie składowiska pasem zieleni co pozwala zabezpieczyć przed odorami, pyłami i ewentualnym roznoszeniem odpadów przez wiatr. Dodatkowo wymienione rozporządzenie wskazuje na rygorystyczne procedury w zakresie monitorowania eksploatacji składowiska w swoim § 22 i stanowi, co następuje: „Monitoring w fazie eksploatacji polega na:

1) badaniu wielkości opadu atmosferycznego z pomiarów prowadzonych na terenie składowiska odpadów lub poza nim, o ile w trakcie oceny stanu wyjściowego wskazano stację meteorologiczną reprezentatywną dla lokalizacji składowiska odpadów;

2) pomiarze poziomu wód podziemnych w otworach obserwacyjnych;

3) pomiarze wielkości przepływu wód powierzchniowych;

4) kontroli osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery;

5) badaniu substancji i parametrów wskaźnikowych, ustalonych zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 4 i 5, w wodach powierzchniowych, ociekowych, podziemnych i w gazie składowiskowym;

6) pomiarze emisji gazu składowiskowego;

7) kontroli struktury i składu masy składowiska odpadów pod kątem zgodności z pozwoleniem na budowę składowiska odpadów oraz instrukcją prowadzenia składowiska odpadów;

8) pomiarze występowania oparów rtęci dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20;

9) kontroli wzrokowej miejsca składowania i pojemników dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20, pod kątem wykrycia ewentualnych przecieków lub innych nieprawidłowości mogących powodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.”

Warto również zaznaczyć, że wszystkie wyniki badań z powyższego paragrafu przesyłane są do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska celem kontroli.

Reasumując przedstawione wyżej aspekty techniczne informuję że, obecnie obowiązujące przepisy w zakresie technik typowania terenu pod tego rodzaju inwestycje, technik wykonania, a także wymogów w zakresie nasadzeń i stref buforowych eliminują większość ze wskazanych przez Państwa zagrożeń. Należy również wskazać na stały postęp techniczny obecnie dostępnych rozwiązań, ale także założyć, że kolejne przyszłe rozwiązania w zakresie usuwania odorów staną się jeszcze bardziej skuteczne doprowadzając do tego, że uciążliwość dla otoczenia będzie minimalna, jak np. uciążliwość zlokalizowanych w centrach miast w Niemczech instalacji do przetwarzania odpadów, które praktycznie nie są uciążliwe dla otoczenia.

W swoim piśmie podnoszą Państwo również możliwość oddawania odpadów do cytuję „budowanej” spalarni odpadów w Inowrocławiu. Uprzejmie informuję, że w chwili obecnej nie jest przesądzone czy owa instalacja powstanie ze względu na sprzeciw środowisk chcących chronić obszar wokół uzdrowiska solankowego i obawiających się negatywnego wpływu tej inwestycji. Jakkolwiek władze Miasta Inowrocław jak i Ciech Soda S.A., ale także innych miast województwa podjęły działania w celu wpisania inwestycji tego typu do Wojewódzkiego Programu Gospodarowania Odpadami na lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029 – 2034, nie jest jeszcze przesądzone czy zostaną one do niniejszego programu wpisane, ani jaki będzie model ekonomiczny, pozwalający na oszacowanie opłacalności oddawania tam odpadów. Dodatkowo nawet jeśli takie spalarnie powstaną to istotnym jest, iż do spalarni może trafić tylko paliwo alternatywne RDF, które powstaje w wyniku wydzielenia z frakcji nadsitowej elementów wysokokalorycznych i jej rozdrobnienia, co za tym idzie część odpadów tj. frakcja podsitowa oraz wysegregowane odpady ulegające biodegradacji zostają kolejno na składowisku oraz w kompostowni. Podsumowując, aby możliwym było oddanie jakichkolwiek odpadów do spalarni niezbędnym jest posiadanie instalacji komunalnej, która ową frakcję nadsitową wyodrębni z odpadów zmieszanych lub też oddanie odpadów zmieszanych do odpowiedniej instalacji w przypadku jej braku (instalacji własnej).

Odnosząc się również do wzmożonego ruchu pojazdów informuję, że transport odpadów do bazy przeładunkowej w miejscowości Kaczkowo odbywa się głównie drogą wojewódzką nr 246, natomiast ostatni kilometr to dojazd drogą gminną. W przypadku przyjmowania odpadów spoza terenu gminy, dzięki nadwyżkom finansowym, możliwe będzie wyasygnowanie nakładów na odtworzenie nawierzchni drogi gminnej, która ulegnie pogorszeniu. Jednocześnie nie jest aktualnie przesądzone czy per saldo ruch ten wzrośnie, ponieważ frakcja podsitowa wydzielona z niesegregowanych odpadów zostanie na składowisku i w kompostowni, a tylko frakcja nadsitowa (kaloryczna) będzie przewożona do spalarni (w przypadku jej powstania) lub do innej instalacji, natomiast w to miejsce mogą pojawić się transporty z zewnątrz. Przy założeniu odbioru ciężaru odpadów nawet 3000 ton na rok, czyli podobnej jak tonaż odpadów zmieszanych odbieranych z terenu gminy byłoby to 10 przeliczeniowych tzw. ruchomych podłóg na miesiąc czyli statystycznie mniej niż 3 dodatkowe samochody na tydzień.

Podsumowując, obecne władze Gminy nie podzielają przedstawionych przez Państwa argumentów i pozostają w zamiarze kontynuowania działań wpisania wymienionych inwestycji do WPGO 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034, natomiast faktyczna realizacja samych przedsięwzięć zostanie poprzedzona odpowiednimi badaniami geologicznymi, analizą otoczenia prawnego i gospodarczego, a w przypadku rysującej się zasadności ekonomicznej, opracowaniem decyzji środowiskowej podlegającej konsultacjom społecznym na terenie całej Gminy, w których będziecie Państwo mogli wyrazić swoje zdanie.

z up. BURMISTRZA

Jarosław Tomczyk
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Otrzymują:

- 2. UM a/a
- 3. UM A.S.